

РІШЕННЯ

від 07 квітня 2026 року
Протокол № 191

Про взаємодію Кабінету Міністрів України з Комітетом з питань аграрної та земельної політики стосовно функціонування державних органів, які реалізують державну політику в частині предметів відання Комітету

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 07 квітня 2026 року (протокол № 191), розглянувши питання взаємодії Кабінету Міністрів України з Комітетом з питань аграрної та земельної політики стосовно функціонування державних органів, які реалізують державну політику в частині предметів відання Комітету, зазначив таке.

З огляду на можливе опрацювання Урядом рішень щодо зміни системи функціонування окремих центральних органів виконавчої влади, зокрема щодо їх можливого об'єднання, реорганізації, ліквідації або перерозподілу функцій між державними органами, діяльність яких безпосередньо пов'язана із реалізацією державної політики у сферах земельних відносин, водного господарства, лісового господарства, меліорації, рибного господарства, геології та надрокористування.

Так, розглядалася можливість об'єднання п'яти центральних органів виконавчої влади у два нові державні органи:

- Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру, Державну службу геології та надр і Державне агентство водних ресурсів – у Державне агентство природокористування;

- Державне агентство лісових ресурсів і Державне агентство з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм – у Державне агентство біорізноманіття.

Комітет наголосив, що функціонування таких державних органів має безпосередній вплив на забезпечення продовольчої безпеки держави, стабільність аграрного виробництва, реалізацію земельної реформи, відновлення меліоративної інфраструктури, управління природними ресурсами та виконання міжнародних зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Тому Комітет висловлює низку серйозних застережень щодо запропонованої оптимізації центральних органів виконавчої влади.

По-перше, запропоноване об'єднання державних органів є поверхневим, без чіткої логіки формування нового набору функцій навколо створюваних структур.

По-друге, запуск реформи у період дії воєнного стану в Україні створює додаткове навантаження на працівників центральних органів та їх територіальних підрозділів, що може негативно вплинути на стабільність виконання ключових функцій держави.

По-третє, практика показує, що недостатня кількість державних службовців призводить до проблем із вчасною підготовкою підзаконних нормативно-правових актів та наданням послуг, а поверхнева оптимізація може лише посилити ці проблеми.

По-четверте, Комітет також звернув увагу на пріоритетність євроінтеграційних реформ та реалізацію вже запланованих управлінських змін.

Відтак зміни в системі функціонування державних органів у відповідних сферах потребують виваженого підходу, оскільки можуть впливати на безперервність виконання державних функцій, збереження галузевої спеціалізації та ефективність реалізації державної політики.

Зокрема, функціонування Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру є визначальним для ведення Державного земельного кадастру, проведення землеустрою, здійснення контролю за використанням та охороною земель і реалізації земельної реформи, що має ключове значення для аграрного сектору та післявоєнного відновлення територій.

Державний земельний кадастр, ведення якого здійснює Держгеокадастр України, на сьогодні є розвиненою державною геоінформаційною системою, яка оперує якісними даними, постійно удосконалюється та успішно взаємодіє з іншими державними інформаційними системами.

Державний земельний кадастр – це ядро функціонування земельної політики, і воно не може бути перетворене на державний орган природокористування без ризику втрати спеціалізації та ефективності.

Комітет відзначив, що Держгеокадастр є критичним для виконання європейських зобов'язань України, адже він є базовою державною інфраструктурою просторових даних, кадастрового обліку, картографії, геодезії, землеустрою і верифікації території. Саме на цій технічній і цифровій основі Україна має виконати один із ключових орієнтирів у переговорному процесі за Розділом 11 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» - впровадження Integrated Administration and Control System (IACS) – Інтегрованої системи адміністрування та контролю, включно з Land Parcel Identification System (LPIS) – Системою ідентифікації земельних ділянок.

Спроможності Держгеокадастру напряду впливають на готовність держави до адміністрування майбутніх коштів ЄС.

Не менш важливу роль у забезпеченні продовольчої стійкості держави відіграє Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, яке реалізує державну політику у

сфері меліорації земель, рибного господарства та використання водних біоресурсів.

Комітет підкреслив важливість збереження галузевої спеціалізації з огляду на євроінтеграційні зобов'язання, зокрема в рамках Спільної рибогосподарської політики ЄС, яка передбачає самостійну політику ЄС у сфері рибальства та інституційно відокремлену від суміжних секторів.

У державах Європейського Союзу, що мають вихід до моря, традиційно формується спеціалізована інституційна модель контролю рибальства, яка передбачає створення окремих державних органів або спеціалізованих служб із чітко визначеними повноваженнями у сфері інспекції, моніторингу та нагляду за промисловим виловом. Крім того, Європейський Союз цінує сталість та передбачуваність національних структур, особливо у сферах, що підлягають виключній компетенції ЄС, таких як управління морськими біологічними ресурсами.

Також Комітет наголосив, що можлива оптимізація загрожує втраті меліоративної реформи, яка впроваджувалась Комітетом останніх п'яти років у сфері меліоративної реформи та передбачає розділення функцій управління водними ресурсами (Держводагентство) та інфраструктурою водного господарства (Держрибагентство) шляхом підготовки відповідних законодавчих ініціатив, які вже ухвалені Верховною Радою України.

Комітет вважає, що належна взаємодія між Урядом та профільним комітетом Верховної Ради України є необхідною умовою для підготовки збалансованих управлінських рішень, а будь-які структурні зміни мають супроводжуватися попереднім професійним обговоренням, зокрема з галузевими асоціаціями.

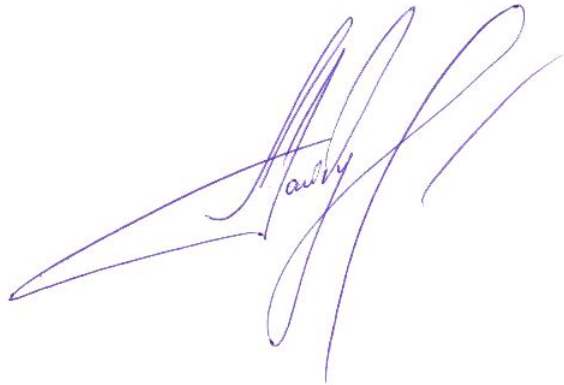
Враховуючи вищевикладене, заслухавши та обговоривши інформацію заступника Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Овчаренко І.І., керуючись статтею 4 та статтею 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Комітет **вирішив:**

1. Звернути увагу Кабінету Міністрів України на необхідність забезпечення належної взаємодії з Комітетом Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики під час підготовки рішень, що стосуються функціонування державних органів, які реалізують державну політику у сферах, віднесених до предметів відання Комітету.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України попередньо проводити консультації з Комітетом Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики щодо можливого об'єднання, реорганізації, ліквідації або функціоналу державних органів у відповідних сферах реалізації державної політики, віднесених до предметів відання Комітету, з наданням Комітету функціонального, правового та фінансово-економічного обґрунтування можливих змін.

3. Направити це рішення Кабінету Міністрів України та Міністерству економіки, довкілля та сільського господарства України.

Голова Комітету

О. ГАЙДУ